

RÓZSA-ÚJSÁG.

←•→ Német kiadása: *Ungarische Rosen-Zeitung.* ←•→

Megjelenik minden második hónapban, műmelléklettel és két kiadásban: magyar és németben.

Kiadótulajdonos és szerkesztő: **Mühle Vilmos.**

Hirdetések csak $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ oldal terére vétetnek fel; árai:

Egész oldal 1 kiadásban . . . frt 6 —	Hirdetések, melyek mind a hat füzetben közöltetnek, 10% engedményben részesülnek. (A magyar bélyegdíj minden egyes hirdetés után 30 krajczár, mindkét kiadásban tehát 60 kr., mi azonban külön nem számítatik fel.)	Negyed oldal 1 kiadásban . . . frt 1.80
mindkét kiadásban . . . frt 10. —		mindkét kiadásban . . . frt 2.80
Fél oldal 1 kiadásban . . . frt 3.50		Nyolczad oldal 1 kiadásban . . . frt 1 —
mindkét kiadásban . . . frt 5.25		mindkét kiadásban . . . frt 1.80

GUILLOT J. BAPTISTE †

(1829—1893.)

Guillot J. Baptiste, a híres francia rózsatermelő ez évi szeptember hó 6-án meghalt.

1829-ben Grenoble-ben született, atyja ugyanez évben Lyonban telepedett meg és ott kizárólag a rózsaműveléssel foglalkozott, mely szakban már akkor is nagy híre volt.

1851-ben Guillot J. B. is Lyonban telepedett meg és 1853-ban ő hozta először kereskedelmi forgalomba a gyökérnyakon nemesített rózsákat, mely nemesítési módszernek ő volt a feltalálója. Ezen, most már minden rózsakertészről elfogadott módszerrel oly fajokat szaporíthatott tetszés szerinti mennyiségben, melyeket galyak által igen nehéz volt szaporítani.

Legkitünőbb fajai a következők:

Thea-rózsában: Mme. Falcot 1858. — Triomphe de Guillot Fils 1861. — Mme. Margottin 1866. — Reine de Portugal 1867. — Adrienne Christophle 1867. — Mme. Celina Noirey 1868. — Catherine Mermet 1869. — Mme. Hyppolite Jamain 1869. — Cecile Berthold 1871. — Comtesse de Madaillac 1871. — Mme. Camille 1871. — Marie Guillot 1874. — Mme. Angele Jacquier 1879. — Etoile de Lyon 1881. — Mme. Cusin 1881. — Jeanne Abel 1882. — Honorable Edith Gifford 1882. — Mme. de Watteville 1889.

Remontant-rózsában: Louis XIX. 1859. — Baron de Rothschild 1862. — Le Rhône 1862. — Eugène Verdier 1863. — Paul de la Milleray 1863. — Président Mas 1869. — Horace Vernet 1866. — La France 1867. — Eugenie Verdier 1869. — Abbé Brammerel 1871.

Noisette-rózsában: Claire Carnot 1873.

Theahybridákban: Mme. Alexander Bernaix 1877. — Pierre Guillot. 1879. — Antoine Mermet 1883.

Többször virágzó polyanthában: Paquerette 1875. — Mignonette 1881.

Ő állapította meg a két osztályt s illetve ő különböztette meg a theahybridák és többször virágzó alacsony polyanthák osztályait. Szintúgy ő volt az első, ki ez osztályokat kereskedelmi forgalomba hozta.

1883-ban Guillot J. B. fia, Guillot Pierre, mint társ lépett az üzletbe s ez idő óta „Guillot J. B. és fia” cég alatt a következő jelesebb rózsák kerültek forgalomba:

Thearózsában: Souvenir de Gobialle Drevet 1884. — Comtesse de Frigneuse 1885. — Luciole 1886. — Mme. Hoste 1887. — Ernest Metz 1888. — Mme. Pierre Guillot 1888. — J. B. Varonne 1889. — Christine de Noice 1890. — Miss Wenn 1890. — Germaine de Mareste 1891.

Theahybridákban: Gloire Lyonnaise 1884. — Mme. Joseph Desbois 1886. — Augustine Holen 1891. — Mme. Jules Finger 1893.

Polyanthákban: Gloire de Polyantha 1887. — Bengale 1887. — Mme. Laurette Messimy 1887.

A köztársaság elnöke 1888. évi október hó 17-én Guillot-nak a közgazdasági érdemrend lovagkeresztjét nyújtotta át személyesen (nem a becsületrend keresztjét, mint a legtöbb szaklap írja). Oly kitüntetés volt az, melyet a nagyérdemű férfiu teljes mértékben megérdemelt.

Neve örökre össze lesz fűzve a rózsákkal, és minden rózsakedvelő meg fogja őrizni örökre tiszteletreméltó emlékét.

Guillot J. B.-nek egy leánya és egy fia maradt, Guillot Pierre, a ki most már egyedül vezeti tovább az üzletet, és a ki törekvése által a lyoni Guillot-ház jó hírnevét bizonyára még inkább emelni fogja.

Mühle Vilmos.

A friss hajtásokkal való rózsanesimesítés származása az üvegházban.

A friss hajtásokkal való rózsanesimesítés származását üvegházakban mindeddig titokteljes homály borította. Hasztalanul fordultunk 1892-ben a különböző rózsafolyóiratokhoz, hogy felvilágosításokat nyerjünk. Ez alkalommal a német Rózsa-Ujság szerkesztősege csodálkozással fogadta, „hogy ez eljárásról annak idején sehol semmit sem írtak“.

Néhány német íróennek feltalálását majd a német rózsakertésznek, majd a luxemburgiaknak tulajdonította, annélkül hogy állítását bebizonyította volna. Különböző jelekre támaszkodva, mi magunk is azt tartottuk, hogy francia származású.

A rózsaművelés múltjának tanulmányozása alatt rendkívül kedvezett a véletlen nekünk, úgy hogy az üvegházban való rózsaszaporításnak eredeti eljárásáról nemcsak tökéletes leírás birtokába jutottunk, hanem annak bizonyítékához is, hogy a találmány csakugyan francia keletkezési, mert oly messze időkre vezethető vissza, a mikor sem Németországban, sem Luxemburgban és valószínűleg Angolországban még kevésbé voltak tulajdonképeni speciális rózsakertészetek, a melyek az üvegházakban való művészi szaporítással foglalkoztak volna.

Valóban Vibert J. P., a ki 1815-ben St. Denisben (Seine) Franciaországban az első speciális rózsakertészetet alapította és akinek bizonyítványa megtámadhatatlan; — nyilatkoztatta ki 1845—46-iki katalógusában egy, a rózsának hajtással való szaporítását tárgyaló vita nyilatkozatban a következőket: „Mint hogy most semmi ok nem forog fenn többé a továbbá elhallgatásra, megnevezhetem azokat a kertészeket, akik a rózsáknak hajtással való szaporításáról szóló eljárást előadták; ezek Paillet G. G., Margottin, Berger, Levêque és Jamin fia Párisból.“

Ez a pont bizonyítja, hogy a hajtással való szaporítást, a mint azt Vibert leírja, már 1845-ben az akkori párisi főrózsászok is üzték, és mint hogy Vibert sokoldalú művelt és tapasztalt férfi volt, már akkor 35 éves tapasztalata volt az ő saját szakmájában, így bizonyára ismerte és megnevezte volna a többi rózsakertészt is, a kik ugyanazt az eljárást követték, ha Franciaországban vagy a külföldön ilyenek lettek volna. Ez feljogosít teljesen annak kijelentésére, hogy a kérdéses újítás Párisból származik.

Magát az eljárást, amint azt félszázad előtt a rózsáknak a téli nemesítésénél üzték, leírja Vibert J. P. az ő fentebb említett 1845—46-iki katalógusában következőleg: „Ha egy új és ritka rózsafaj nemesített szemésének birtokában vagyunk, különösen egy gyakrabban virágzó fajból, a mely ma a legkeresettebb, úgy könnyűvé válik e szemés

sorsát, mely természetesen csak a következő tavasszal fejlődnek ki, akként megváltoztatni, hogy azonnal kihajtsunk, csak kényszeríteni kell, és semmi sem könnyebb mint mindjárt új szemeket előállítani, melyeket tetszés szerint szaporíthatunk.

Feltéve, hogy november hó elsején oly szemzett növényünk volna, mint épen említettük, még ha nemes szemzés helyett oltva volna is, úgy az mit sem változtatna a dolgon, hanem mindjárt egy körülbelül 8—10 ctm. átmérőjű kis cserébe tennők és ugyancsak 8—10 ctm. mélységre beültetnők, azután a kis cserépet egy réteg cserbe helyeznők el 10—12° R. meleg mellett vagy közönséges kerti földre is, melynek közönséges hőmérséke van; miután ez megtörtént, befedjük üvegharanggal, a melyenket a konyhakertészek használnak; 6—7 darabot tehetünk egy harang alá. Mint földolgohoz hozzá kell fűznöm, hogy az egészet dugványágyba tehetjük, melyben állandóan legfeljebb 10—12° meleg van. A rózsák nem szükségelnek nagyobb meleget, sőt jobb, ha egy vagy két fokkal kisebb mint nagyobb a hőmérték.

Ezen hőmérséknél a nemesített szem minden évszakban — úgy tételeztem fel, hogy ez november elsején történik — mindegy akár szemzett, akár oltott, csakhamar ki fog fejlődni. A bengál, bourbon, noisette és thearózsának 10—12 napra van szükségé; a francia sávos rózsák, a portlandi rózsák lassabban fejlődnek. Deczember végén a növényben előhaladott szem, ha az először nevezett négy fajhoz tartozik, körülbelül 22—25 ctm. hosszúságot ér el. Ha fiatal nemes hajtás, ezen hosszúságnak csak harmadrészet érte el, a mi már 20—25 nap mulva bekövetkezik, akkor a feléje borított üvegharangot el lehet távolítani; nem kevésbé erőteljesen fog tovább nőni, és ha deczember hó végén a fennebb említett hosszúságot elérte, akkor az egész felső részt le kell vágnunk és csak a két legalsó szemet hagyjuk meg, melyek 7—8 hét mulva 2 ujjabb hasonló hajtást hoz, mint a melyet a növény először hozott, és melyeket egyszersmind új szemzőgalyakként alkalmazhatunk, a mennyiben azokat épen annyi részre vágjuk, a hány szem rajta van. Egy galy szemének száma különböző aszerint amint a különböző fajok hosszabb vagy rövidebb bütöktávolsággal bírnak, általában azonban a fennebb említett hosszal bíró galyakon 5—6 szem van.

Mikor az először termelt fiatal hajtásokat levágva, — ha még csak deczember végén vagyunk — és ha eddig óvatosak voltunk, alkalmas időben hasonló kis cserépekbe, mint a melyet már említettünk, kétszervirágzó rózsánövényekből elegendő mennyiségűt (rendesen négyévszakú rózsáknak hívják,) beültetni, vagy kis rosa canina növényt, ha ilyet akarunk alkalmazni, annyit

veszünk a mennyi épen szükséges, azaz annyi növényalanyt, a hány szem a szemzőgalyakon van.

Az utóbbiak mindegyikét, melyeknek a bütyök távolságát meghagyjuk, 6—7 cm. magasságnyira beoltjuk és úgy járunk el mint rendesen. Sok kertész a bourbon és noisettrózsa nemesítéséhez a caninavadoncokat használja, és a thea és a bengál rózsához a négyévszakú rózsákat. A nemesített hajtás sikerének főtényezője az, hogy az alanyok a nemesítés pillanatában eléggé nedvűsákok legyenek. Mindazonáltal az ezen szaporítási módszerrel használt alanyok ne legyenek előbb nagyon sokáig üvegházban; mert — minthogy a nemesítésnél a hajtást, melyet hoztak, el kell távolítani — ártani fog a gyökereknél, ha az alanyok már túlságosan hajtásba jönnek. Elegendő tehát, ha egy hónappal előbb cserepekbe tesszük és 8—10 nappal előbb melegházakban elhelyezzük. Hozzá kell még tennem, hogy a legtöbb gyakorlott kertész, midőn az alany felső részének ékébe a nemes szemet elhelyezi, egyet szabadon hagy, mely arra szolgál, hogy a nedvnek terjedését megkönnyítse, és ennek a szemnek a hajtását csak akkor távolítják el, ha maga a nemes galy 12—14 cm.

Ez alatt két hó múlva az első növényt kapjuk, a melyen két szemet találunk, a melyek egészen megbízhatók és készek arra, hogy új hajtásokat hozzanak és a melyeknek levágott felső galyrésze ezenkívül öt—hat új szemet hoz, melyeket én szivesebben ötre teszek, nehogy a tulhajtással vádoltassam. Ez az öt szem a két új hajtással egyesülten, melyek az első növényen visszamaradt két szemet hozták, adnak annélkül hogy szükség volna a dolgokat tuloznunk, két hónap végével azaz februárius végén összesen hét galyat vagyis 35 új szemet, mindig azon feltételezés mellett, hogy minden galy öt szemet hoz. Hogy azonban semmi esetre se essünk tulzásba, csak 20 szemet veszek februárius hó végén. Az épen most jelzett erős levonás daczára mégis lehetséges április végével 100 oltható szemmel rendelkezünk, melyeket ötten sokszorozva 500 ad ki június hó végével, holott ugyanazt a növényt alapul véve november elsején csak egyetlen egy szemünk volt.

Azt hiszem azonban, hogy meg kell jegyezmem, hogy a kerek ötszáz számban nem sok növény marad meg az először termeltek közül; azok az első növények, a melyeket én nem számítok, vagy a melyektől eltekintek, szolgáljanak mindazoknak pótlásául, melyek, mert nem sikerültek, nem fejlődtek tovább; — és ezen felvett veszteség jóval túlhaladja azoknak aránylagos számát, a melyek tényleg hiányzanak. Mert ha a nemesítéseket jól gondoljuk, mint a hogy kell is, úgy a veszteség rendesen csak a huszadrészt, vagy legfeljebb a

tizedrészt képezi. Akárhogy legyen is, ha számításom aránylagos számait veszem, mely szerint június hó végével — tehát 8 hónap után — 500 nemesített növényem van, és e számításat tovább folytatom, úgy augusztus hó végével 2×500 darabhoz jutok, és feltéve, hogy fennakadás nélkül folytathatnám munkámat október hó végéig, azaz az egyetlen egy év folyamán elérhető eredményig, úgy legkevesebb 12×500 darab előállítását érem el.

Ennélfogva azok a kertészek, kik a nemesítések üzletszerű hajtásával foglalkoznak, sohasem mennek a lehetőség határán túl. Rendesen a nemesítésekhez szükségeselt alanyok hiányzanak és nem a nemes galyak, minélfogva mindig azon a határon belül maradnak, a melyet elérhetnének.

Mindeddig azonban nem említettem fel mindent a mi az üzletszerű hajtással elérhető volna. Én ugyanis csak azt tétéleztem fel, hogy november elsején lépek működésbe, holott 2 hónappal előbb, tehát már szeptember elsején megkezdhettem volna, t. i. azon időben, a mikor az utolsó alvó szemeket ojtottuk. Ha ennélfogva az üzletszerű nemesítés első időpontját szeptember elsejére helyezem vissza — november elseje helyett; úgy kétségen kívül a 12 hónap alatt sem szerezhetnék nagyobb számú növényt, hanem ha az van kérdésben, hogy új, ritka és drága fajt terjesszek el, úgy mégis két hónapot nyertem, hogy a rózsabarátoknak annyival hamarabb bemutassam, és ez a két hónapos előny biztosítja, hogy februárius végével már annyira előhaladtam az eladással, mint más esetben csak április végével tehettem volna, a mi nagy kiszámíthatlan előnyt képez.

Ezt mondja el Vibert J. P. Figyelmes olvasásnál azt találjuk, hogy az akkori nemesített eljárás több pontban eltér a maitól, és hogy a fenti leírás olyan időben tétézett közzé, a mikor a nemesítés még csak csecsemő korát érte. Mindenesetre egy félvévszázad alatt a praxis sok haladást tett. Remélhető, hogy az eddigi tapasztalatokra és nagy ismeretekre támaszkodva, ezután sem fog stagnálni.

*Ketten testvérek,
rózsások Luxemburgban.*

A műmelléklethez.

A rózsá multjáról kiadott egyik könyvben sok mindenfélét olvastunk, a többek között azt is, hogy vannak emberek, a kik a rózsák ellen legyőzhetetlen ellenszenvet éreztek. Bármilyen hihetetlen is, be van bizonyítva, hogy Medici Mária annyira félt a rózsától mint valamely póktól; Guise herceg egy rózsának váratlan megpillantására ájulásba

esett, és L'Escarbot annyira nem szenvedhette a rózsákat, hogy illatuktól meghalt, midőn titokban hálósobájába egy rózsacsokort csempésztek be.

Elképzelhetjük-e, hogy mai napság is volnának még ily emberek? A legmegtestesültebb nyárs polgárnak is meg kell szeretnie akár természetben, akár képen az olyan rózsacsokrot, a minőt a mi műmellékletünk feltüntet.

Pompás 3 faj ez a 87 és a 88-iki évfolyamból, mely a rózsabarátok tetszését nyerte meg és örömmel vették kertjeik virágai közé.

1. Comte de Paris. Hyb. bifera remontant. (Tenyésztője Levéque 1887.) A vérpiros élénken biborszínű barna és karmazsinbe átmenő és világos virág igen nagy és jól tömött. A növény igen erősen fejlődik, a hajtások egyenesek és hamar virágzik. A többször virágzó hybridrózsákhoz tartozik.

2. Madame Agathe Nabonnand. Thea. (Tenyésztője Nabonnand 1887.) A bimbók gyöngyörűen hosszúkások, tojásdad alakúak, a virág igen nagy, tömött, hússzínű, a leggyengédebb veresbe átmenő és igen jó illatú. A növény erős, dús virágzattal. Egyike a legjobb thearózsáknak, melyeket Nabonnand tenyésztett.

3. Princesse Beatrice. Thea. (Tenyésztője Bennett 1888.) A legtökéletesebb alkatú virág. Nagy, igen tömött, igen szép alakkal, belseje aransárga, külseje világossárga, gyengédrózsaszinnel. A növény erős növési és a faj jól virágzik.

Legujabb rózsák 1894-re.

A luxembourgi cég: Soupert és Notting november elsején a következőkben felsorolt thearózsákat hozza forgalomba, melyeket a termelők leírása szerint mutatunk be.

A majd ezután szerzendő tapasztalatok fogják tanusítani, hogy jó rózsák és elsőrendű fajok - e, melyek érdemesek arra, hogy állandóan tartsuk kertjeinkben, bár nem kételkedünk, hogy újra, mint eddig már igen gyakran, e bevált cég által szép fajokhoz jutunk.

Darabjának ára 24 $\frac{1}{2}$ korona vagy 20 márka.

1. Albertine Bourguet. A bokorerőteljes; virágja nagy, teljes, szép formájú; színe pompás málvásárga, közepében zöldes kanárisárga, fénylő. Jó illatú. (Comtesse de Frigneuse \times Isabelle Nabonnand.)

2. Baron Charles de Gargan. A bokor erős növési; virágja nagy, teljes, szép formájú. Színe világos nárciszsárga, közepé fénylő nápolysárga. Jóillatú. (Madame Barthelemy Levet \times Socrates.)

3. Comte François Thun. A bokor erős, alacsony; virágja nagy, teljes; bimbói szép formájúak, felvirágzaskor bársonybarna. A virág színe amaránth vérvörös, sötétkárminba átmenően. Jó illatú. A legsötétebb thearózsa. (Madame Lombard \times Alph. Karr.)

4. Comtesse Dusy. A bokor erős. Virágja nagy, teljes, igen szép formájú, színe pompás fehér; bimbói hosszúkások és szép alkaltúak; dúsan virágzó, tartós faj. Jó illatú. (Innocente Pirola \times Anna Olivier.)

5. Comtesse Livia Zichy. A bokor erős. Virágja nagy teljes; bimbói szép alkaltúak. Színe márványfehér, közepé világos okersárga selyemszerűen gyöngé rózsaszínű árnyalattal. Jó illatú. (Souvenir de Victor Hugo \times Sylphide.)

6. Docteur Alph. Schlumberger. A bokor erős növési. Virágja nagy, teljes szép formájú, lazacszínű. A viráglevelek hátoldala incarnat rózsaszínű. Dúsan virágzó. Jó illatú. (Earl of Eldon \times Sylphide.)

7. Madame Alexandrine Danovski. A bokor erős növési, szép lombozatú. Virágja nagy, teljes, poháralakú. Színe orániasárga, közepé chromsárga, aransárga árnyalattal. A viráglevelek hátoldala világos rózsaszínű. Igen jó illatú. (Earl of Eldon \times Ophir.)

8. Souvenir de Madame Ludmilla Schulz. A bokor erős. Virágja igen nagy, teljes, hasonlít a Souvenir de la Malmaisonhoz; alapszíne a rózsaszín, fehér árnyalattal, közepé fénylő rózsaszín világos okerrel tarkítva. Jó illatú. (Madame Camille \times Sylphide.)

9. Grande-Duchesse héritière Anne-Marie de Luxembourg. A bokor erős; bimbói hosszúkások, virágja nagy, teljes, igen szép alkatú; külső viráglevelei szélesek; színe nápolysárga, közepé világossárga. (Maréchal Robert \times Rubens.)

Vigneron Fils Sucr. rózsatenyésztő Olivetből (Orleans, Loiret) 1894-ik évre a következő rózsát hozza forgalomba: **Mademoiselle Louis Bonin**. Bourbon. Ez a Madame Baron Veillard leszármazása.

A növény erős, szép sötétzöld lombozattal, a virág nagy, tömött, jó formájú, karminpiros, igen jó illatú. E faj igen szép és dús virágzatú.

Az új thearózsa »**Erzherzog Franz Ferdinand**« a mely úgy színre mint virágjára egyik legkitünőbb újdonság, mindjárt »**Maman Cochet**« (a legjobb idei újdonság) után tehetjük értékére nézve. Mindkét gyönyörű faj első sorban ajánlható minden rózsabarátoknak.

Rózsa-Ujdonságok.

I. Ajánlható 1893. évi fajok.

(Folytatás.)

14. **Claude Jaquet** Remontant. (Liabaud.) Igen szép, kerek, teljes virág, biborskarlátsötétvörös. Jó növésű, héja majdnem sima.

15. **J. Prowe.** Remontant. (Levêque & fils.) Szépen alkotott virágja teljes, nagy, pompás színű: fénylő selyemvörös. Hajtása közepszerű.

16. **Vicks Caprice.** Remontant. (Vick.) Virágja kifogástalan alkatú, tömveteljes, gyönyörűen sávós. Alapja szép rózsaszínű, keskeny sávai fehérek, széles sávai kárminpirosak. Háromszor virágzott, mi a sávós fajoknál ritkaság. E fajt a sávósak legszebbikéinek tartom és nagyon ajánlhatom.

17. **Comtesse Festetics — Hamilton.** Thea. (Nabonnand.) Hasonlít a szép sötétvörös „Souvenir de Theres Levet“-hez (Levet 83.) de erősebb növésű. A szép formájú virágok fénylő sötét- és világospirosak. Igen jó faj.

18. **Comtesse O'Gorman.** Thea. (Nabonnand.) Alakjában, növésében, színében hasonlít a „Papa Gonthier“-hez (Nabonnand 83.) de világosabb színű és jobban telt. Színe sárga alapon rózsavörös. Ugy bevált mint „Papa Gonthier.“

19. **Directeur René Gérard.** Thea. (Pelletier fils.) Virágja teljes, közép nagyságú mint a „Souvenir de Paul Neyron“ (Levet 72.) distinguáltabb: sárgás inkarnát, rózsá- és magentaszínnel szegélyezve. Növése pompás.

20. **Erzherzog Franz Ferdinand.** Thea. (Soupert & Notting.) A nagy, csészealkatu virágok tömöttek, teljesekek, legszebb kármin-rózsá színűek sárga árnyalattal világosabb alapon, középe fénylő vörös. Növése erős. Igen ajánlható faj.

21. **Jules Bourquin.** Thea. (Chanory.) Növésében, mely futó, sárgás-fehér színében a „Belle Lyonnaise“-hez (Levet 70.) nagyon hasonlít. — Világos-chromsárga tejfölfehérrel. Dúsan virágzik, teljes.

22. **Madelaine Guillaumez.** Thea. (Bonnaire.) Virágja kerek, közép nagyságú, csokrokban virágzik; színe chrom-okersárga, krémfehér alapon. Igen szép színű. Növése jó.

23. **Souvenir de Mlle. Victor Caillot.** Thea. (Bernaix.) A meglehetősen nagy virágok teljesekek, szép alkatúak, tiszta porcellánfehér színűek, tejfölfehérrel szegélyezve. Növése erős; igen jó faj.

24. **Beauté inconstante.** Thea. (Pernet-Ducher.) Virágja elegáns, könnyen telt, közép nagyságú. Hasonlít a „L'Idéal“ noisetefajhoz (Nabonnand 88.) de valamivel világosabb. Színe réznarancs —

kapuczinervörös, elvirágzásakor halvány, igen gyakran változó. Buja növésű. Igen jó faj.

II. Nem ajánlható rózsaujdonságok.

A következőleg felsorolt ujdonságok, nézetem szerint, nem ajánlhatók, mert virágzásuk egyáltalán nem felelt meg a várakozásnak.

1. **Erbprinzessin Marie von Ratibor.** (Thea.) Tülkicsiny, nem mutatós.

2. **Archiduchesse Marie Dorothea.** (Thea.) Tülkönnyű alkatú, színe nem kifejező.

3. **Fata Morgana.** (Thea.) Tülkönnyű és hasznavehetlen.

4. **François Menard.** (Thea.) Lengeteg, nagyobbára összegördített viráglevelek. Semmire sem használható.

5. **Ingegnoli predillata.** (Thea.) Hasonlít „Gaubauld“-hoz, de a régi Gaubauld sokkal jobb.

6. **Joseph Teyssier.** (Thea.) Virágjai aprók, színe nem kifejező.

7. **Madame Freulon.** (Thea.) Nagyon kevésbé telt, hasonlít a „Safranohoz“, melyek bimbói azonban sokkal szebbek.

8. **Madame la baronne d'Erlanger.** (Thea.) Virágja mindig szabálytalan, — ugyancsak színe is — és csonka.

9. **Souvenir de Madame A. Henneven.** (Thea.) Tülkönnyű és lengeteg.

10. **Souvenir de Mr. Claude Dupont.** (Thea.) Ugyancsak kevésbé telt.

11. **Thirion Montauban.** (Thea.) Rosz alkatú — jövője nincs.

12. **Michel Buchner.** (Theahybrida.) Nem vált be sem színre, sem alakra.

13. **Nymphé Egeria** (kuszórózsá.) Alakjában és színében mitsem mondó.

Uj alany magastörzsű rózsák számára.

A Ketten testvérek, luxemburgi rózsászok a legújabb rózsákról kiadott utolsó catalogusukban a rózsatenyésztők figyelmét egy új tőalanyra irányítják; ezt meg is beszélték már a Rózsa-Ujság VI. évfolyamának 6. számában. Több kérdészködésre kötelességünknek tartjuk a cikket kibővíteni.

„Törzsaínk, melyeket Ketten-féle alanyoknak fogunk nevezni, szokatlanul erős növésű hybridfajok, igen keményen nagy sötétzöld, nem

hulló lombozattal és szétszórt tüskékkel. E fajok egészen egyenesek, és hajlékony törzsűek. Ezeket dugványok által vagy pedig Rosa canina hajtásokkal nemesíthetjük; mi előbbre helyezük az utóbbi tenyésztési módot, mert ha az új tőalanyokat a nyár folyamán a Rosa canina alvó szemére nemesítjük, úgy már legközelebbi tavasszal kifejlődik és egyetlen egy hajtása azonnal oly buja növéssé, hogy alig pár hónap múlva másfél—3 méternyi magasságot is eléri; hogyha 2—3 hajtás is mutatkozik, úgy csak egyet tartunk meg, a legjobbat. Julius hó elején foganatba vehetjük a törzs nemesítését; azok ellenben, akik előbbre helyezik az oldalhajtásokon való nemesítést, egyszerűen lenyesik a törzs csucsát június végén, a mely oldalhajtásokat hoz, és a melyek már augusztus végével szemzésre alkalmasak. A mi éghajlatunk alatt alanyunk csak a fagy beálltáig nő, a mikor is a levelek lehullanak; októberben általában még elegendő nedvet tartalmaznak a nemesítésre, a mi semmi más alanynál sem tapasztalható; mindazonáltal mégis oly kemények, hogy az utolsó oly annyira kemény telet is minden hátrány elkerülésével is kitarították.

A mi rózsáalanyunk bizonyos befolyást is gyakorol az azokra nemesített rózsafajokra, melyekre részben erőteljes tulajdonaik is át-származnak.

A lombozat nagyobb és fénylőbb lesz, a virágzat igen gazdag és a virágok nagyobbak.

Az új alany tenyésztési költségei feltűnően csekélyebbek a régi közönséges alanyokhoz képest; mert vegyük csak 60.000 erdei vadoncznak Luxemburgba való szállítását, ezek ültetéssel együtt 5220 márkába kerülnek, míg a Ketten-féle alany 60.000 Rosa canina magonczra nemesítve, összesen csak 1120 márkába kerül, tehát a mi alanyunkkal e számítás mellett 4110 márkát takarítunk meg, azaz más szóval a mi alanyunkból való egy törzs a nemesítéssel együtt készen nem egészen 2 fillérbe kerül, míg egy erdei vadoncz 9 fillért emészt fel.

Valóságban azonban ez arány még sokkal nagyobb: minden vagy legalább majdnem minden törzse az új alanynak jól fejlődik, míg minden más alanynál a költségek mennyisége megkétszereződik, sőt megháromszorozodik sőt még e számnál is magasabbra rughak. Mert rendes években fél-vesztesség áll elő, száraz és kedvezőtlen időjárás mellett azonban $\frac{2}{3}$ veszteség is fordul elő, a mi természetesen az életben maradt törzsek költségeit is ugyanazon arányban emeli.

Azt hisszük, ezáltal kimutattuk, hogy a mi alanyunknak minden más versenytársa fölött elvitáztatlanul a legnagyobb előnye van. Számosan a szakértő rózsatenyésztők közül, a kik ültet-

vényeinket megtekintették, egyhangúlag oda nyilatkoztak, hogy semmiféle más törzsalany nem vetekedhetik a mieinkkel. — Értékes eredmény ez, ez a rég óhajtott alany, a jövő alanya, a mely rövid idő múlva összes versenytársait kiszorítja. Ezen meggyőződésben határoztuk el, hogy értékes alanyunkat november elsejétől fogva aláírás útján eladjuk.

*Ketten testvérek,
luxemburgi rózsatenyésztők.*

Rosa Rugosa-ujdonságok.

Nem kételkedhetünk, hogy parkültetvényeink is rövid idő múlva rózsabokrokkal lesznek díszítve, amihez minden erős és teelhető faj alkalmas, leginkább pedig a minden dért és fagyot eltűrő rugosa-fajok, melyek parkültetvények számára mint részben a cserjék pótlásául úgyszólván arra teremtvé vannak. Erős, sötétzöld, fénylő és sokáig zöld lombja, meglehetősen magas növése pótolja, sőt előbbre helyezi sok díszbokornál is. Urasági kertészeknek, különösen pedig tájkertészeknek bár minél inkább kellene tenyészteni e rózsafajokat faiskolákban, és mint cserjét parkültetvények bekerítésére alkalmazni; úgy ők mint uraságaik mindig örvideni fognak láttukra.

Minthogy a már üzleti forgalomban levő rugosa-fajok oly czélszerűnek bizonyultak, Dr. Kaufmann úr Szabolcsról, Pécs mellett, több éven át kísérleteket tett, keresztezések által ujdonságokat előállítani; a mi sikerült is neki és 5 kereskedelmi forgalomra alkalmas fajt hozott létre, melyek mind jól beváltak és többször virágnak; ritka növéssük, fájok és pompás lombozatuk van; három közülök teljes és kettő egyszerű virágzatú. Mind alkalmas park- és tájkertekbe, úgyis mint bokrok, úgyis mint magastörzsűek, melyek egészen kitelelnek. A tenyésztő következőképen írja le:

Habár ezen hybridák nem elsőrangú rózsák — virágjaktak tekintve, — mégis megérdemlik feltűnő, csodás szépségű, erős lombozatuk, szép alkatú, zárt koronáik és folytonos virágzásuk következtében, hogy úgy a rózsá- mint a tájkertészek vegyék. Már ritka külsejük is előnyösen tüntetik elő e hybridákat és mint kitelelhető magastörzsű fászkák mindazon czélokra alkalmassá teszik, a hol ligetek, parkok és tájkertek díszítése van kérdésben. Az állandóan nagy, fénylő lombozat igen feltűnő, némelyiknek felülete igen erős, lack-szerűen fénylő és mélyen recézett.

Kötészeti czélokra igen jól használható ez az érdekes, csodálatos lombozat, mely a legjobb és legritkább anyag e nemben.

1. Hargita. A virág közép nagyságú, jól tömött és szép alkatú, sötétkarmínpiros, kissé bársonyszerű, túloldalán világosabb, kellemes illatú. A bimbó elegánsan karcsú, hosszúnyelű. A hétlevelű, sűrű lombozat nagy, igen erős, sötétzöld, fiatal korában teljes karminszinbe átmenő barna, a levelek lándzsaszerűek, simák, fénylők, alig recézettek, a túloldalán világosak, fénytelenek. A növény rendkívül erős, a vastag merev fa hosszúkás, karcsú, igen éles tüskékkel van sűrűn borítva. A virágzat gazdag, az egyes rózsák lazán állanak, jól remontálnak, és jól trágyázott talajban pompásan fejlődnek. *Rugosa rubra* × *Perle de Lyon*.

2. Cibles. A virág közép nagyságú, egyszerű, szépen fénylőkarmínvörös, alapzata sárga, őszszel sötétebb és kissé bársonyszerű, gyengén de kellemesen illatozó. A bimbó rövid nyelű, szép karcsú és csúcsos, igen elegáns alkatú.

A szép lombozat hétlevelű, a nagy levelek lándzsaszerűek, felül fénylő zöldek, igen gyengén recézettek, fiatal korokban szép barnásak, alul világosabbak. A bokr fejlődése coloszszerű, nem kúszó, egészséges alanyból származtatva és jól táplált talajban valóságos fákat hoz létre; a vastag fa hosszúkás, egyenlőtlen tüskékkel van gazdagon felfegyverkezve. A virág dús, az egész nyáron át folyton virágzik. Különösen szabad pázsitos helyeken nagy hatása van az ily egyedül álló fácskáknak. *Rugosa rubra* × *Perle de Lyon*.

3. Tamogled. A virág nagy, jól tömött, világos karminvörös, az egyes szirmok néha fehérsávok, meglehetősen jó gömbszerű alakkal, kellemesen illatos, mérsékelt nyújtott szárral. A lombozat igen erős és vastag, hétlevelű, a nagy levelek hosszúkásak, tojásdad alakúak, felül fénylő zöldek, mintha lackozva volnának, fiatal korokban kissé barnásak, mélyen és sűrűn recézettek, szélükön szépen fűrészelték, alul világosak és fénytelenek.

A növény fejlődése igen erős, szép koronákkal; az erős hajtások számos, éles egyenlőtlen tüskékkel borítva. A virágzat tavasszal rendkívül gazdag, később kevésbé nyílik. E faj teljes joggal kertirózsának is beválik. *Rugosa rubra* × *Etoile de Lyon*.

4. Vihorlát. A virág közép nagyságú, egyszerű, az anyafajra emlékeztető, hanem sokkal élénkebben karmin vörös, őszszel sötétebb és kissé bársonyszerű, a tüskék sárgásak, a rózsák kellemes illatú. A bimbók kissé karcsú, rövidnyelűek. A lombozat sűrű, hétlevelű, erős levélszárakkal a kissé hosszúkás tojásdad alakú levelek sötétzöldek, felül mintha lackozva volnának, erősen fénylők, sűrűn recézettek, fiatal korokban kissé barnásak, alul világosak, fénytelenek, igen ellenálló, szilárdak, bőrszerűek. A bokr növése igen erős, de nem magas, szép kerek, zárt koronákkal; a durva fa hosszúkás vagy rövid igen éles tüskékkel van felfegyverkezve.

A virágzat gazdag és egész nyáron át folyton nyílik. A ritka szép lombozat különösen kötészeti czélokra igen alkalmas. Ez a rózsák mint szabadon álló fácska meglepő jelenség. *Rugosa rubra* × *Etoile de Lyon*.

5. Jelina. A virág nagy, karminvörös, illatos, teljes, de szabálytalanul alkotott. A virágzat gazdag, folyton nyíló, rövid nyelű. A hatalmas lombozat hétlevelű, csodás szép; az egész levélzár tövétől a levél csinos pontjái gyakran 20 cm. hosszú, a nagy levelek hosszúkásak, tojásdadalakúak, felül gyönyörűen sötétzöldek, emailszerűen fénylők, mély recézettel, alul fénytelenek és általában igen erősek és ellenállóak. A növény fejlődése erős, szép gömbszerű koronával, az erős hajtások egyenlőtlen tüskékkel sűrűn borítva. Bár a virág kevésbé fejlődik, e rózsák mégis szép alakjánál és pompás lombozatánál fogva a legkritikább rózsaszati jelenség. A lombozat a legkitűnőbb anyagnak szolgál a kötészet számára. *Rugosa rubra* × *Etoile de Lyon*.

Az úgynevezett 1000 éves rózsató.

Römer Hildesheimban a székesegyházban nem régebbe kísérletet tett ezzel az ezer éves rózsatóval. E kísérlet szerint, ez a rózsató az összes ismert rózsatóvek közül a legrégebb. Említés van erről már téve egy még 1690. évben megjelent latin költeményben és még előbb 1673-ban Elbert jezsuita egyik kéziratában. Az utóbbi bizonyítja, hogy csak 1664-ben kezdték a „jámbor Lajos“ által épített székesegyház alapításával összefűzni ennek a rózsatónek elültetését. Ez a rózsató tehát már akkor ősréginek tartott, és feltehető, hogy legalább is már 300 éves. Az eredeti törzs azonban már évszázadok előtt kihalt és ma már csupán három hajtása él, melyek a régi gyökértövből eredtek, egymás mellett sűrűn nőttek ki a földből és az egész előtért elfoglalták.

Dr. Christnek, a jeles bazeli rózsaismerőnek jótállása szerint, ez a rózsató egyik nemes rózsafajhoz sem tartozik, hanem a közönséges vadrózsának (*Rosa canina*) egyik válfaja. Römer azt hiszi, hogy eredetileg nemesített rózsát ültettek el és csak azután miután a nemes törzs kihalt, fejlődtek ki a vadoncz gyökértövből az új hajtások. Römer végül egy másik, mindenestre szintén ősrégi rózsatóre tesz figyelmessé. Ez Soltau melletti Felső-Havenbeckben a lüneburgi pusztán van, és ennek az ágai egy negyven lépésnyi kerülettel bíró tökéletes bokrot képeznek.

Óvszer az úgynevezett lisztharmat és a rózsák más ellenségei ellen. *)

Három év óta egész sora a híres növény-pathologusoknak (Dr. Sorauer tanár, Dr. Fleischer, Dr. Edler, Dr. Schiller-Tietz, Jules Constantin, stb.) vizsgálta meg rendszeresen és minden irányban összehasonlítva az összes eszközöket a növény-paraziták leküzdésére és egyhangulag a Lysolum purum-ot, mint legmegbízhatóbb, leghathatósabb, legegyszerűbben alkalmazható és legolcsóbb eszközt határozta meg e célra. Ezt az óvszert a múlt nyáron a legterjedelmesebb módon alkalmazták és a legjobbnak bizonyult, különösen rózsáknál. A Lysolum azonnal és tökéletesen minden vízben feloldódik és oldatban marad. E szert $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ -százalékos oldatban alkalmazzák, azaz 10 liter vízbe 25—50—100 gramm Lysolumot teszünk. Legjobb, ha a legkisebb oldatot vesszük hogy az eredményt megfigyeljük, mert a növények nem mindig egyenlő szervezetűek. Vigyázni kell a bimbókra is. Az $\frac{1}{4}$ oldat azonban semmi esetre sem árt és rendszeren tökéletesen elegendő. Az egész eljárás közönséges öntöző- vagy kerti, esetleg viráglocsoló útján történik. Ez után vízzel ne öntözzük; legjobb hogy ha a fenti öntözésre az esti időt vagy borús napot választjuk. Forró időben a munkát sohasem végezzük. Az eredmény kétségtelen.

Dr. Schiller-Tietz.

Egy érdekes rózsaszakajtás.

Schmid Antal, pilseni rózsaszakajtásnál, e nyáron érdekes sporthajtás tűnt fel egy Souvenir de la Malmaison rózsán. A virágok kaméliaalakúak voltak. A levelek 3-szor oly hosszúak és szélesek voltak és alakjuknál fogva inkább fűzfalevelekhez mint rózsalevelekhez hasonlítottak. Czélszerű volna, ha Schmid ezt a sporthajtást jó alanyokra való nemesítés útján állandósítaná, és elegendő szaporítás után üzleti forgalomba hozná.

Körber W. Prága.

(Azt hisszük, hogy mi itt egy gyakran előforduló sporthajtással találkozunk, a melyek mindig visszanyerik eredeti alakjukat és sohasem válnak állandókká. Egy fűzfalevelű rózsán mindenesetre érdekes, de semmi esetre sem szép. — A szerkesztő.)

*) Felkértük Dr. Schiller-Tietz urat, hogy közölje velünk, honnan szerezhetnők be a Lysolumot, hogy magunk is meggyőződést szerezhessünk alkalmazhatóságáról, a mely esetben tapasztalatunkról beszámolunk olvasóinknak. Mi eddig Souheur-féle foszfitet használtunk kitűnő eredménnyel.

Mint tisztítják meg a rosa canina bogyókat hüvelyeiktől.

Hogy tiszta magokat nyerjünk a rosa canina bogyókból, szórjuk be hordóba, öntsünk vizet rá és kavargatjuk fel a bogyókat naponta néhányszor. 5—6 nap múlva oly könnyűvé lesznek a hüvelyek hogy könnyen lefejtethetők, az egészséget azután szitán keresztül szűrjük, mire a szitában csak a tiszta magvak maradnak.

K. W.

Az összes rózsanevek jegyzéke.

Tudvalevő dolog, hogy a rózsanevek írásmódjára nézve eddig hihetetlen zűrzavar volt. Hogy ez által támadott sok tévedést és cserét eloszlassa és mindegyik rózsának igazi írásmódját megismertesse, Mathieu C. ösmert rózsász és pomologus rövid idő előtt könyvet adott ki, melyben az összes rózsanevek jegyzéke van és a mely a Radetzky testv. berlini cég kiadásában jelent meg. Teljes jegyzéke ez az összes kereskedelmi forgalomban levő fajoknak, színeknek és származásuk évének. A függelékben a legjobb fajok vannak megjegyezve. E „rózsakönyvet“ minden kertésznek és rózsakövelőnek a legmelegebben ajánljuk. Ára 2 márka vagy 1 frt 25 kr.

Krónika.

Gillemot Vilmos ismert budapesti rózsaszakajtás megváltoztatta lakását és VII. Damjanich-utca 37. száma alól Budára II. ker. Trombitás-utca 5527—28. száma alá költözött, hogy a rózsaszakajtást terjedtebb módon üzhesse.

*

Charles Felix Verdier híres rózsaszakajtás megalkotója ez évi augusztus 16-án Jvry-sur-Seine-ben 54 éves korában.

—† ÁLTALÁNOS KERTÉSZET. †—

Liliom.

Idegen országoknak gyönyörű kincsei telepítették kertészeinkben, a melyek között a liliom előkelő helyet foglal el. A liliom egyike a legnépszerűbb hagyományoknak, melyek 5 alfajra vannak beosztva: a cardiocrinum vagy óriásliliom, széles, díszes lombozattal és hosszú, fehér virágokkal; eulirion, trombita- vagy tölcséalakú virágokkal; archelirion szélesen nyitott és visszahajló virágokkal; iselirion egyenesen álló virágokkal és martagon (törökvirág) pyramidalis fürtű virágokkal. A különféle fajok egész tömege ez, melyből legalább 140 virágot ismer a kereskedelem.

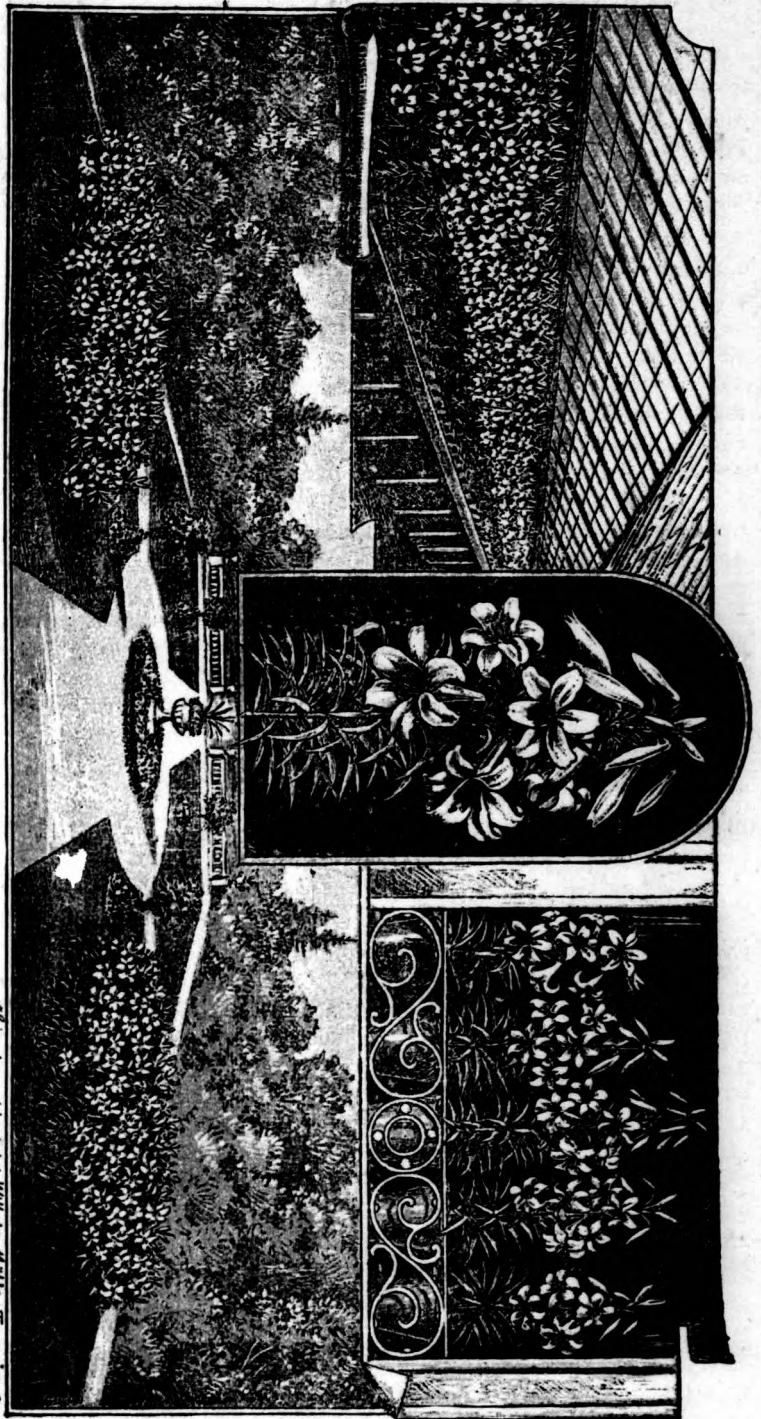
Épöly czélszerűek ezek a cserépültetésre, mint a kertben és virágtelepeken való tenyésztésre. Nagyonrészt úgy télen mint tavaszi napokon virágznak.

Képünk az eulirion faj egy nemét ábrázolja, a lilium longiflorum harrisi-t, vagy amint sok helyen hívják: bermudi húsvéti liliom. Azt tartják, hogy Bermudából származik, de közelebbi adatok hiányzanak származása felől.

A növény erőteljes, de alacsonyan marad, legfeljebb 30—35 cm. magasságnyra nő, és az a különös előnye van, hogy nemcsak könnyen és hamar virágzik, hanem néhányszor megszakítás nélkül is virágot hoz. A virágzat dús, trombitaalakú, visszahajló szirmokkal, erőteljes, tisztafehér és jó illatú. Átmérete 18—24 cm., míg a csövecskék 15—17 cm. hosszúak.

Művelésük a következő: október—november hóban tehéntrágyával kevert kerti földdel megtöltött, megfelelő cserépbe tesszük a hagymát. Mint a többi hagyományvényeket is, eleinte csak kevésbé öntözzük, és csak mikor már hajtani kezd, öntözzük többször. Czélszerű, ha ekkor a növényt tápláló földdel telt nagyobb cserépben helyezük el és a hőmérséket

12—16° R-ra emeljük, mert szereti a magasabb hőmérséketet, épen azért meleg helyen télen is mindig hajt. Ha elvirágzás után a kertben ültetjük el, ismét virágzik. Oly ritka tulajdonság ez, a mely miatt „remontáló liliom“-nak is nevezik.

Képeket gyűjtöttek bei Wilhelm Müller-Tomassér

Chrysanthemum.

Őszirozsa, vagy téli gerepcsen. Nemzetközi divatvirág és a virágkedvelők legujabb kedvence.

Már-már a szép és érdekes téli virágok virágzásához közeledünk, sőt előttünk vannak már a chrysanthemum-kiállításokkorszaka is, annál örömebb foglalkozunk most e hálás télvirággal, sőt kötelességünknek tartjuk arról egyet-mást elmondani.

A rózsán kivül a földkerekség egyetlen egy növénye sem emelkedett ily rövid idő alatt arra a fokra, arra a kedveltségre, melyet a chrysanthemum az emberiség minden osztályában oly gyorsan elért. Mert e kedveltségre az utolsó 10 év, de különösen az utolsó 5—6 év alatt jutott, és — teljes joggal. Büszke helyet foglal el ma a chrysanthemum a növényvilágban úgy tökéletes alakjánál, mint színénél fogva. A mint a nyári és valamint a téli szabadon tenyésztett növények téli álma bekövetkezik, levél-lelél után hull a földre, és minden pusztá, egyhangú lesz, ekkor kezdődik a chrysanthemum új korszaka, e dísznövényé, mely a virágzegény november és december hónapoknak úgyszólván egyetlen tökéletes növény-családjá, melynek virágzata ekkor fejlődik ki mindenféle pompás színeiben, ekkor fejt ki festői pompáját és majdnem elfelejteti ez időszak nagy virágzegénységét.

A chrysanthemum díszíti ma épúgy a hercegnőt, mint a polgárlányt, a művésznőt, sőt még a mennyasszonyt is! Nemcsak szalonképes, de udvarképes is lett.

Japánban és Chinában épúgy tisztelik és megéneklék a chrysanthemumot, mint nálunk a rózsát; első rangú virág ez ott, sőt nemzeti virágnak tartják. Japánban a mikádó palotájának fényes termeit kizárólag oly képek és értékes himzések díszítik, melyek a chrysanthemum virágjait, ágait és leveleit ábrázolják. A legfőbb kitüntetés, melyet a japáni császár nyújt, a chrysanthemum-rend. Japán, China és Siam lakosságának minden rétegében rendkívül kedvelik e virágot; dalokban, mondákban, költeményekben éneklék meg, művészek különböző czíradáiban örökítik meg, sőt ünneplik és valóságos kultust üznek vele.

Amerika már hosszú évekkel előbb tenyésztette már a chrysanthemumot, de mi európaiak sem épen ma kezdjük annak mivélését, sőt már rég felvettük a szép télvirág-gyűjteménybe. Angolország első sorban kultiválja, de Európa majd minden kultúrországában megnyitja most chrysanthemum-kiállítását. E kiállítások pompája majdnem ámulatba ejti a közönséget, melynek gyakran sejtelve sincs e színompáról és épen azért a felkarolt növénycsaládot ujjabb s ujjabb dicséretke-

kel halmazza el; de e kiállítások egyszersmind gazdagra és szegényre egyaránt hozzáférhetőb bekké teszik ezeket a virágokat. Mihamarább minden virágbarát megbecsüli és megkedveli és rövid idő mulva oly általános kedveltségnek fog örvendeni, mint a rózsá.

Azok az uradalmi kertészek, a kik ma még nem tenyésztik az új s nemes fajokat, majdnem merényletet követnek el az uradalmi kertek és önmaguk ellen, mert nélkülözik november és december hónapokban e virágot, melyet minden kigondolható célra értékesíthetnek és a mellett sok más, gyakran finnyás vagy drága növényt kímélhetnének meg — majdnem két hónapon át. A kereskedelmi kertész, mint a piaci kertész is könnyen nagy forgalmat csinál, viszont a virágkedvelőknek is örömet szerez.

A fajok és színek különfélesége képezi zálogát e virág jövőjének és a kinek ily jól összeválogatott virágfajai vannak, egészen más véleménye lesz bizonyára a téli növényzetről mint eddig volt.

Tenyésztésök nagyon egyszerű, mégis némi fortélyt igényel. A régi rendszerrel szakítani kell. Azt hitték ugyanis, hogy a chrysanthemum minden földben tenyészik és hogy csak a régi ágakat kell elosztani, kertekbe kiültetni, ősszel ismét cserepekben elhelyezni és a felesleget a kertben künnhagyni. Azonban ez nem helyes. Ha szép, nagy és tökéletes virágokat és nem nagyon magas és túlerős ágakat akarunk, úgy évenként új és ha csak lehetséges jó erős dugványokat kell nevelnünk.

A dugványokat tavasszal félmeleg helyen homok, turfa, vagy fűrészporsóba helyezzük el, és ha gyökeredzik, azonnal homokos trágyafölddel vagy kertifölddel telt kis cserepekben ültetjük el, vagy pedig mindjárt kis cserepekbe téve ültetjük a földbe a dugványokat, mindkét helyen könnyen nőnek. A kinek elegendő helye van a szaporításra, az legjobban teszi, ha mindjárt cserepekben ülteti el. A meggyökeredés után kissé hűvösebb, de jóval világosabb helyre tegyük, hogy erőteljesebbek legyenek; ha kissé magasabbak lettek, nyessük a hajtásokat és valamivel nagyobb edényekben ültessük el a növényeket. Ehez már valamivel nehezebb, erősebb és táplálóbb földet vegyünk.

Május hó elején ültessük ki a szabadba, július hóig támasszuk meg a főhajtásokat és távolítsuk el mind a kis oldalhajtásokat. Július hótól kezdve a főhajtásokat többé nem szabad megnyesni, csupán az összes oldalhajtásokat vágjuk le. Öntözzük meg erősen minden nyári időben, és soha se hagyjuk kiszáradni, borús, vagy esős időben minden második héten locsoljuk meg trágyalével.

Szeptember hó elején vagy kezdetén cserepekbe ültetjük, és egy ideig, — míg hervadnak — zárva

tartsuk üveg alatt, hogy levegő ne férjen hozzá. Naponként néhányszor tiszta vízzel megöntözzük és jól beárnyékoljuk. Mihelyt felfrissülnek, a mi 10—14 nap múlva bekövetkezik — levegőt bocsátunk be és több napfényt, és azután tökéletesebb bimbófejlődés végett óvott helyre szabadba tesszük; mihelyt azonban október hóban hideg éjjelek álanak be, akkor éjjeleken át meg kell óvnunk és a fagy beálltával üvegházakba, szóval óvott helyre kell vinnünk, a hol azután pompás virágjaikat jól kifejtik. A virágzás alatt nem kedvelik sem az öntözést sem pedig a nedves levegőt, hanem a világos óvott helyet. Más tenyésztési módszer a cserépekbe való ültetés, a mi ugyan fáradságosabb de nemes, szép alkatú virágok tenyésztésére jutalmazóbb, különösen pedig finom virágmunkákra, a hol csupán a cserépben tenyésztettek alkalmasak. A chrysanthemumot annyiszor ültetjük el nyáron át, ahányszor épen szükséges

vagy lehetséges. Mihelyt a gyökerek a cserépföld tartalmát tömören tartják, ismét nagyobb cserépekbe tehetjük szeptember hóig, a mikor is már meglehetősen nagy gyökérzetük van. E célra legjobb a pázsitföld és tiszta tehéntrágya, a mely utóbbit fele részben kevés homokkal keverjük és ezt a földet már a harmadik elültetésnél használhatjuk, az első két elültetésnél a szerint, a mint azt már fentebb említettük. Védett hely nyáron át éppen nem ajánlható, hanem egészen szabad, jó levegős hely, minden árnyék nélkül. A tenyésztés főtenyezői sok viz, levegő és trágya és e dolgokban takarékoskodnunk nem szabad. Megjegyezzük még, hogy minden kis bimbó és bimbóhajtás, mint minden oldalhajtás eltávolítandó és csak a legfelső főbimbókat hagyjuk meg. Ekkor szép vagyis tökéletesen kifejlett virégeknek kapunk.

Mühle Vilmos.

CHRYSANTHEMUM.

„A tél királynője.“

Az új többszörvirágzó téli gereposón.

Ez egészen új, Belgiumból csupán az idén kereskedelmi forgalomba hozott, úgyszólván korszakalkató faj, mely novembertől májusig is virágzik és kiválóan ajánlható. Május hóban egy virágát küldték nekünk, a mely rendkívül meglepett bennünket. Sajnos nem volt már egészen friss, de még mindig oly szép, hogy azonnal lerajzoltattuk és clichéül használtuk, a melyet mai ábránk is bemutat.

A növény erőteljesen nő, gyönyörű fehér virágai vannak és ha elvirágzik és a hajtását félig elnyestük, februárius hóban ismét virágzik, majd májusban és júniusban ismét. Ha több növényünk van, úgy különböző időben visszanyessük és ezáltal szakadatlanul virágaink vannak.

Medeola asparagioides.

Különleges tenyésztésekre rövid idő óta nagyon kívánt és keresett növény. Szaporításuk és tenyésztésük igen egyszerű és jutalmazó, mert ma a szép és elegáns zöldet minden célra, különösen pedig a modern virágkötészetre használják. A medeolát melegházban tenyésztik és úgy a fiatal, mint a régi növényeket május közepén a szabadba ültetik, lehetőleg erőteljes, nehéz és igen sok tehéntrágyával kevert földbe, sokszor megöntözik és a nyáron át trágyalével gyakran meglocsolják, mi által a legszebb növényeink lesznek, mert indáik 3 méternyi hosszúságra is megnőnek. Augusztus közepén ismét cserepekbe ültetjük el és rövid ideig kissé zárt levegőn és árnyékosan tartjuk. Rövid idő múlva, mihelyt a növény ismét üdén áll, bocsássunk levegőt és valamivel több napfényt hozzá, zárjuk el szeptemberben, ép úgy mint minden más növénynél is már a nyésést megkezdhetjük. Egyike a legjobb kötésre alkalmas zöld növényeknek, melyek függő és kúszó növényekül, sőt díszítésre is alkalmazhatók. Medeolát és Asparagust ma már igen nagy

menyiségben tenyésztenek sőt specialistáknál egész virágházakat találunk e jutalmazó dívat-növényekkel.

M. V.

Teljes virágú Montbretia.

Az egyszerűvirágú montbretiák és ezek hybridái számosak és dús és tartós virágzásuk miatt nagyon keresettek; teljes virágú montbretia-ról azonban eddig mit sem hallottunk.

A „Revue horticole“ egyik újabb füzetében azt a hírt közli, hogy sir Trewsor Lawrence főkertésze, Bain V., a londoni királyi kertészeti egyesületben egy teljesvirágú montbretiát mutatott volna be, mely nagy tetszésben részesült és e faj új szériáját képviselné.

Beszélik azonban azt is, hogy nem Bain úr magonczaiból származott, hanem hogy sir Lawrence ezt a montbretiát Belgiumból szerezte volna be.

Saintpaulia ionantha.

Wendland Hermann, udvari főker-tész pompás új gesneria-fajt mutatott be a folyó év április havában a genti nemzetközi kertészeti kiállításon, mely faj a jelenlévők legnagyobb érdeklődését keltette fel. E fajt Kelet-Afrika Usambara hegyein találta Saintpaul-Ilhaire járási kapitány és az ő neve után lett elnevezve.

A saintpaulia egyike a legbájosabb üvegházi növényeknek, melyeket az utóbbi időben forgalomba hoztak. Lapos, a cserepet elfedő, finomszőrű zöld levélrosettát hajt. Levele minden részeiben a gloxiniahoz hasonlít, azonban kisebb és túldoldala inkább barnavöröses. Mihelyt a rozetta megalakul, midőn tehát a növény még fiatal, számos 5–10 cm. hosszú virágszár fejlődik ki a levelekből, melyek végein csakhamar acél- és sötétkék színű bájos virágok keletkeznek. Minthogy virágjai úgy színből mint formában élénken hasonlítanak az ismert márcziusi ibolyához, azért „ionantha“ vagyis ibolyavirágúnak is nevezik. A virágok kiváló szépsége abban is nyilvánul, hogy rövid, szoroson egymás mellett álló himszálai aranyárgák és a viráglevelek kék színétől hatásosan eltérnek. Jól begyökeredzett, erős növény szakadatlanul hoz

virágokat, úgy hogy joggal lehet mondani, hogy folyton virágzik. Végre a magoncok abban is különböznek egymástól, hogy némelyek világosabb virágokat hoznak, míg a többiek sötétzöld leveleűek, a virágok kék színe is sokkal sötétebb.

A saintpaulia egész termete, gyöngéd, de mégis tömött fejlődése, bájos friss virágjai kiváló hatást gyakorolnak, úgy hogy állandó helyet biztosítanak üvegházainkban.

Magja igen apró és az eljárásnál az aprómagú gesneriáknál szokásos elővigyázatot igényli.

A *Cyclamen persicum* tenyésztése.

(Havasi ibolya.)

A nagylevelű cyclament vagy havasi ibolyát ma annyira kedvelik, hogy minden kertészetben nagy mérvben tenyésztik és minden ablakban látható. Egy év alatt a legökéletesebben kifejlődik, ha figyelmesen kezelik. Az első megművelés augusztus hóban történik (a második december-januárban.) homokos ingovány, vagy lombos, trágyás földben félmelegen tartják, és eleinte szorgalmasan öntözik, hogy a föld sohase száradjon ki és egészen árnyékban tartják. Növésakor rendszeren megöntözik, mihelyt a föld száradni kezd és félárnyékba helyezik, sűrűn üveg alatt; mihelyt egy levelök kifejlődött, szétosztják faládákban, vagy cserepekben, egy időre üveg alá teszik talajmelegen, szép napokon gyakrabban megöntözik, de soha annyira, hogy a föld nagyon nedves legyen; nagy nedvesség, mint nagy szárazság mindig árt, és az ily elhanyagolt növény ritkán fejlődik tovább, a miért is arra mindig ügyelni kell. Ha a kiképezett növénykéek januáriusban már sűrűn megnöttek, úgy ismételtén nagyobb távolságra kell szétszednünk, és tegyük meleg helyen üveg alá. A hőmérséknek sohasem szabad R. 8 fokon alul, de 12 fokon felül sem lennie. Nedves melegházben függő deszka a legjobb hely a fiatal növények számára. 2—3-szor szétszedett hajtásoknak mindig jobb gyökérzetök van. Márczius és április hó közepén a fiatal növényeket egyenként jó vízlevezető kis cserepekbe ültetjük, melyekbe szintén egészen tiszta homokos lomb- vagy trágyásföldet teszünk és meleg trágyaágyában helyezik el, melyet e célra 14 nappal előbb már elkészítettek és az erős gőzölgés már elmúlt. A fazekakat most már a trágyaágyban egészen elsüllyesztik, beárnyékolják és napfény mellett óvatosan megöntözik. A talaj melege legfeljebb 20—25 fok R. legyen, nagyobb meleg árt, mert a gyenge gyökerek igen könnyen elégnék, a mikor is soha többé szép növény nem fejlődik belőle. Eleinte ritkán és csak kevésé szellőztessük, csak mikor már a növények jól meggyökereztek, akkor többször nyitva tarthatjuk. Ültessük át a cyclament augusztus hó közepéig még 3—4-szer, minden meggyökerezés után mindig valamivel táplálób földdel lássuk el és soha se szorítsuk össze nagyon, hanem mindig csak könnyen, és hézagosan; erősebb növényeknél $\frac{1}{3}$ iszap, $\frac{1}{3}$ lombos, $\frac{1}{3}$ jó pázsitföldet keverjünk össze, s tegyünk sok homokot hozzá; igen jó, ha a 4-ik részben koncentrált marhaganéjt teszünk hozzá, vagy ennek hiányában jól porhanyóvá lett tehéntrágyát, mire látszólag is jó fejlődés következik be.

A második elültetésnél még lehet fejleszteni a talaj mélyét, de a harmadik és negyedik ültetés

után nem. Hanem csak hidegágyakba tegyük. sűrűn üveg alatt és szellőztessük szorgalmasan. Nyáron, meleg éjjeleken az ablakokat egészen felnyitjuk és csak reggeli 8—9 óraker fedjük be; a beárnyékolás mindig szükséges, épen úgy a szorgalmas öntözés is. Hagyjuk a cyclament ágyakban üveg alatt az első fagy beálltáig körülbelül november elejéig, tegyük azután szellős házakba lehetőleg sűrűn üveg alatt és gyakran szellőztessük, ha az idő megengedi, mert ezáltal a virágok pompásan fejlődhetnek és egész tavaszig virágozhatnak. A legszebbeket közülök hagyjuk meg maghozásra. Elvirágzás után tavasszal hagyjuk lassankint elszáradni, azaz mindig kevésbé öntözzük ezután és tegyük május kezdetétől fogva árnyékos helyre a szabadba és végül egyáltalán ne öntözzük és hagyjuk egész a hagymáig elszáradni július hóig. Ekkor kezd a hagyma koronája csirázni és most itt az idő az új ültetéshez. Rázzunk le minden földet a hagymáról, tisztítsuk meg minden rossz és rothadt gyökértől és csak a friss, egészséges gyökereket hagyjuk meg és ültessük be a hagymát feléig ismét kis cserepekbe a fent leirt könnyű, homokos földbe, és gondoskodjunk jó vízlevezetésről a cserepekben cserépdarabkák és homok által. Helyezzük el azután hideg ágyban, ismét egészen közel üveg alatt, kissé öntözzük és kezdjük lassankint naponta újból az öntözést, tartsuk szellősen és árnyékosan; esténként vegyük el az ablakot amikor is hamar hoz leveleket és késő ősszel virágokat. Mindazonáltal szükséges azokat szeptember hóban esetleg október végén is még egyszer átültetni és még egyszer megjegyezzük, minél könnyebben annál jobb, nehogy szilárdan legyen a növény elhelyezve. Ily módon két-három éven keresztül is termeljük, csak hogy egyes növények helyes művelésnél és jó földdel mégis a legszebb formát mutatják és hamarabb is virágoznak mint a régi hagymák. A ki a cyclament termeli, csak perzsa hagymát vegyen, mert ezek között mindenféle leggyönyörűbb szint találjuk a tiszta fehértől a sötétveresig, bár ezek nem illatoznak mind oly erősen, mint a közönséges európai, azonban annál nemesebbek, nagyobbak és dúsabb virágzatúak. M. V.

Myosotis alpestris „Drágakő.“

A Myosotis-Victoria ez új válfaja pompás növénynek bizonyult be és általános feltűnést keltett. Taval bocsájtották forgalomba és számos helyen nagy elismeréssel tettek kísérletet vele. Meggyőződtek ugyanis arról, hogy Mühle magkereskedő

czég leírása, melylyel árjegyzékében ajánlja, az eredménnyel teljesen egyezik :

„Az alacsony növésű, egészséges fejlődésű, világos zöld lombzatú növény gömbalakú és 40–50 teljesen kifejlődött nagyszerű virágot hoz. Virágzata a középső virágból és számos mellékvirágból áll, és együttesen igen hatásosak és elegáns külsejűek. Színe pompás égszínkék.

Mintogy csoportokban, szegélynek és sirdíszítésnek, de cserépben is kitűnően használható, joggal lehet e fajt a myosotis fajok „drágakövének“ nevezni.“

A brünni kertészeti, gyümölcs- és konyhavetemények kiállítása.

(Szeptember 8–10-ig.)

Ez a minden tekintetben sikerült kiállítás élénk bizonyítéka annak, hogy a kertészet és gyümölcsészet Morvaországban igen előrehaladott állapotban van. Habár a tér szűke és a világítás nem volt kedvező egyes csoportokra, mégis változatos, érdekes képet nyújtott.

A kiállítás a tornacsarnokban, annak udvarában és az azzal határos iskola egyik termében volt.

A tornacsarnokban gyönyörű meglegházi növényekkel versenyeztek Molisch Nándor és Mühle Adolf brünni kereskedelmi kertészek és Klimesch Rikhard, Krackhardt Ernő főkertésze, akiknek tárlatai minden tekintetben kiválóak voltak. Molisch Nándor, pompás császár csoportjában a többek között bámulatos meglegházi növényeket, pálmákat és remek Cycadeákat mutatott be. Mühle Adolf kitűnően tenyésztett tarkalevelű dracaenákat, páfrányokat, begoniákat és asparágust és általában a jutalmak oroszlánrészét ragadta el (15 érmet és pénzjutalmat), mert virágkötészetben is a legjelesebbet nyújtotta.

Scheda, Maly Nándor városi kertész, Obrucka Jakab és Schiebel R., nem kevésbé járultak hozzá a sikerhez, mert pálmák, caladiumaik és díznövényeik pompás látványt nyújtottak.

A szabadban Mühle Adolf hortenziákat, primula obconicát és Margit-szegfűt állított ki egyes csoportokban; Molisch Nándor alacsony rózsákból, szegfűkből, gümös begoniákból mutatott be csoportokat; a schöllschitzi Victoria faiskola töbzsokból és gyümölcsfákból állított ki remek példányokat; Felbinger lovag (Schöllschitz) valamint a morvaországi gyümölcsészeti egyesület részéről Szuchy főkertész ugyancsak igen szép gyümölcsfákat, utóbbi cserépben tenyésztett gyümölcsöt is mutatott be.

Leggazdagabban volt képviselve a gyümölcskiállítás, a mely egészen meglepően óriási mennyiségben pompás asztali gyümölcsöket tárt fel. Igen szép dolgokat nyújtott a kuhlandi gazdasági egyesület, Skrobanek főkertész és Szuchy, ép úgy Lucz, Maresch, Targler és mások.

A konyhavetemények kiállításában leginkább kitűntek Gold F. és Hoffmann A. Brünnből, Rudolitzky Ferencz Preisennetzből és Maresch A. (Neubitschow.)

Mindent egybevetve a kiállítás szép, gazdag és teljes volt.

Az erdélyrészi kertészeti egyesület és az erdélyrészi méhészegylet kiállítása Kolozsvárott.

(Október hó 8—12-én.)

Az erdélyrészi kertészeti egyesület és a méhészegylet kiállítása, — mint nekünk írják — a városi virágó nagytermén kívül három kisebb termet foglalt el. A főteremben a gyümölcsészet, kertészet, méhészet; a két szomszédos teremben a gyümölcsökön kívül a rózsakiállítás és különböző eszközök foglaltak helyet, míg a bejárattól balra eső, külön teremben a konyhakertészet volt bemutatva.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása déli 11 órakor történt meg — nagy közönség jelenlétében.

Az első beszédet dr. Haller Károly, a kertészeti egyesület elnöke mondotta, kifejtvén, hogy egyesületük csak egy év óta áll fenn és büszke megelégedéssel pillanthatnak vissza ez egy év folyamata alatt végzett munkára. Elmondta az indokokat, melyek őket egy kertészeti egyesület létrehozására indította és hálásan emlékezik meg mindazokról, kik ezen törekvésükben elősegítették. — Turesányi Gyula méhészeti alelnök és Albach Géza, kir. tanácsos, polgármester beszédei után Szentgyörgyi Lajos kiállítási elnök nyitotta meg a kiállítást és beszédét bevégezve azt mondta: „Szerény egyleti működésünkről tanúbizonyságot teendő rendeztük e kiállítást s midőn üdvözlöm az oly szép számú érdeklődő közönséget, ügypársainknak szives részvételeért, megjelenéséért társaim nevében is hálás köszönetemet fejezem ki. — Tárlatunkat a magam részéről megnyitottam nyilvánítom, a tapasztalható hiányokért szives elnézést kérve.“

A gyümölcsészet képezte az első csoportot, mely rendkívül gazdag volt; 95 kiállító vett itt részt szebbnél-szebb gyümölcsessel és befőttel, jeles bizonyítékot szolgáltatva a szép haladásnak indult erdélyrészi gyümölcstermelésről.

A második csoportban, a díszkertészeti kiállításban Moldován Miklós és fia cég szerepelt déli növények csinos rendezésével, mely az első kitüntetést, az állami ezüst érmet is nyerte el. Benedek Ferencz 190 fajból álló rózsagyűjteményt mutatott be, míg Babel Lajos és Eder Károly díszmunkákkal díszítették fel e csoportot, melynek nagyobb érdeklődést óhajtottunk volna, jól tudva, hogy Kolozsvárott számos műkertész van, kik elég szép növényt állíthattak volna ki.

A konyhakertészet (III. csoport) azonban nagyon gazdagon volt képviselve és a nagy választék az egyes kiállítók nagy szorgalmáról tanúskodik; míg a méhészeti (IV.) csoport a legérdekesebb volt.

Molnár István gyümölcsészeti kormánybiztos, mint a miniszter küldöttje, szintén ott volt a

kiállítás megtekintése végett. Nagy érdeklődést is tanúsított és minden osztályát tüzetesen megszemlélve, örömét fejezte ki a kiállítás sikerei fölött.

A kiállítás egyáltalában azon benyomást tette, hogy Erdélyben kedvelik úgy a gyümölcsészetet mint a dísz- és konyhakertészetet is. Ha azonban a termény-értékesítési szövetkezés eszméje létrejő, a mi a kiállítással kapcsolatban tartott értekezlet után testet fog ölteni, — kétségtelen, hogy sokkal nagyobb lendületet fog venni a termelés.

Chrysanthemum-kiállítások.

I. A bécsi cs. és kir. kertészeti társaság november 5-étől 14-éig a parkringen, saját termeiben, Chrysanthemum-kiállítást rendez más őszi virágok és kö:észetek kiállításával összekötve, a mely igen érdekes lesz és a virágkedvelőknek megtekintésül, a tenyésztőknek pedig tanulmányozásul ajánlható.

II. Baden, Bécs mellett. Itt november hó 11—13-ig ugyancsak Chrysanthemum-kiállítás lesz. Mint-hogy Baden és vidékének jeles kertészei vannak, bizonyára érdemes lesz e kiállítást is megtekinteni.

*

Chrysanthemum-kiállítások Franciaországban.

- Chaumont — november 18.—20.
Orléans — november 17.—20.
Páris — november 8.—12.
Valognes — november 18.—20.

Gyümölcskiállítás és pomologusok congressusa Szent-Pétervárott 1894-ben.

Az orosz gyümölcsészeti egyesület az 1894. év őszén nemzetközi gyümölcsészeti kiállítást rendez, a mely felől a nemzetközi gyümölcsészeti kiállítás irodája (császári gazdasági muzeum Szent-Pétervárott, Fontanka 10) készséggel szolgál közelebbi felvilágosításokkal. A kiállítás 8 osztályra lesz beosztva és a pomologusok congressusával összekötve. Az osztályok a következők: 1. friss gyümölcs, 2. friss zöldvetemények, 3. gyümölcs és kerti vetemény száraz és kidolgozott állapotban és befőttek, 4. borászat, szőlőbor és gyümölcsborok, 5. komló és gyógynövények, 6. gyümölcs és kertvetemények magvai, 7. gépek, készülékek és gyártechnika, 8. Irodalom, taneszközök, gyűjtemények, tervek stb.

Paradicsom-termények muzeuma.

E rendkívüli, szokatlan cízzel közli a „Journal of Horticulture,“ hogy Sutton & Sohn, readingi cég (Anglia) kísérleti földjükön a paradicsom 200 változatát mutatja be. Hihette volna - e az ember, hogy 200 és több különböző fajtájú gyümölcs van, a melyek mindannyian egy néven nevezhetők meg és a mely néven a föld minden országának kereskedelmében előfordulnak?

A legszebb gyümölcsök: perfection, magnum, bonum, A. 1. (E. ouane) és main crop. A legszebb aransárga gyümölcsfaj a következő három volt: Golden perfection, Golden Queen, és Golden Nugget.

Kitüntetés.

Ő császári és királyi Fensége, József főherceg, az országos magyar kertészeti egyesület magas védnöke, f. évi október 18-án lapunk kiadóját, **Mühle Vilmos**, mű- és kereskedelmi kertészt, magkereskedőt és a bolgár fejedelem udvari szállítóját legmagasabb elhatározásával udvari szállítójává kinevezni kegyeskedett.

Fröbel Tivadar †.

A kérlelhetetlen halál megdőbentően dül legjelesebb francia és svájci szaktársaink sorában. Október 8 án halt meg Fröbel Tivadar, a Fröbel és társa, zürichi kereskedelmi kertészeti cég alapítója és vezetője, egyik coryphaeus a svájci kertészetnek.

A kertészet terén tanúsított serény munkásságának köszönhetjük nem egy díszét kertjeinknek. Az ő növénygyűjteményei, különösen élő növényekben csodálatra méltóak és jellegzik e nagyérdemű férfiú vasszorgalmát és ritka botanikai ismereteit.

Született 1810-ben Griesheimban (Thüringia), korán elvesztette atyját, a ki mint orvos hivatásának áldozata lett, a typhusban szenvedő orosz kozákok ápolása alkalmával. Nagybátyjánál nevelkedett Keilhauban, s már gyermekkorában nagy virágbarát volt. Tanulóéveit Göttingában, botanikus kertekben töltötte el, majd Eisenachban, Münchenben és a királyi kertekben Sanssouciban és 1835-ben Zürichben kapott állást a botanikus kertben, 1841-ben barátjával Würth-tel alapította Zürichben a most már híressé vált Fröbel és társa céget.

Tisztelet emlékezetének!

Legujabb, többször virágzó Rugosa-Hybridák.

Parkokba és tájkeretekbe. — Teletők, pompás lombozattal.

Hargita. Teljes, sötétkarminpiros, szép formájú. — **Cibles.** Egyszerű, fénylő karmin, alapszíne sárgás. Bimbója igen elegáns. — **Tamogled.** Teljes, szép formájú, világos karminszínű. — **Vihorlat.** Egyszerű, sötétkarmin, dúsán remontáló. — **Jelina.** Teljes, karminpiros, szabálytalan formájú, csodálatos szép lombozattal.

Közelebbi ismertetésük a „Rózsa-Ujság“ VII. évfolyamának 2-dik füzetében található.

Ezen 5 ujdonságból minden időben szállítok, de csakis **ojtógalyakat.** — **Egy szem ára 6 kr.**

Dr. KAUFMANN ERNŐ, Szabolcs (Pécs mellett).

Chrysanthemum (Gerepcsén).

— A tél királynéja. —

Nagy jövővel bíró **többszörvirágzó** ujdonság.

Eredeti növények darabja 2 frt.

Fiatal erős növények darabja 1 frt,
10 drb 8 frt.

MÜHLE VILMOS

Temesvárott

RAFFIA-HÁRS

legfinomabb, hosszú világos, az utolsó aratásból, eredeti bálókban (körülbelül 1 mm. tartalommal.)

50 kilónként 40 márkával. Kicsinyben 50 kilója 42 márká.
5 kilós csomag márká 4.50.

✳ **Kötelek cocoshársból** ✳

a legkitűnőbb fák megkötéséhez

— 50 kiló 28 márká. —

MEISEL ÁGOST, magkereskedő

Meissen, Markt 10, Németország.

Német levelezés. ☉